

Svar på interpellation från Mikael Ekvall, Vänsterpartiet – Kikhosta och hur nya riktlinjer och rutiner följs upp i vården

I en interpellation från Mikael Ekvall, Vänsterpartiet, ställs frågorna:

- Är det rimligt att kikhostevaccinet blir svårtillgängligt för nyblivna föräldrar på grund av Region Jönköpings läns byråkratiska rutiner?
- Borde inte Regionen följa upp nya riktlinjer och regler för exempelvis vaccinationer i vården så att de implementeras smidigt och likvärdigt?

Det stämmer att kikhosta åter är ett problem. Det beror på att det finns ovaccinerade grupper i samhället och på att det nuvarande kikhostevaccin har en kortare tid för skyddseffekt än vad från början var sagt, vaccinet skyddar bara 6-7 år efter sista sprutan. Det är framförallt för spädbarnen under ett år som kikhostan kan vara direkt livshotande. För två år sedan fick Region Jönköpings län sitt första dödsfall i kikhosta. Detta i samband med allmänt ökande antal fall i landet och länet. Den omedelbara åtgärden i länet var att gå ut med information till samtliga distriktsläkare och barnläkare om kikhosta och vikten av tidig behandling och diagnostik.

Folkhälsomyndigheten har utrett olika strategier för att komma tillrätta med kikhostan i landet. När det gäller vaccinationer utöver barnvaccinationsprogrammet är det framför allt program att vaccinera den gravida mamman som är mest effektivt men där man först vill se fler studier om hur det nyfödda barnet svarar på de ordinarie vaccinen innan Folkhälsomyndigheten vill gå ut och rekommendera detta. Det andra programmet är det så kallad kokongvaccinationen som bland annat är infört i Australien, där man vaccinerar pappan under graviditeten och mamman strax efter förlossning. Bedömningen från Folkhälsomyndighetens sida för detta program är att det inte är hälsoekonomiskt försvarbart att införa som ett gratisprogram i hela landet.

I avvaktan på Folkhälsomyndighetens utredning beslutade Region Jönköpings län våren 2015 att gå ut med rekommendationen om kokongvaccination i länet mot en egenavgift. Denna rekommendation har gått ut till samtliga

barnmorskemottagningar och primärvården. Det finns ingen möjlighet till särskild registrering av föräldrapar i vaccinationsregister Svevac, men ca 1500 personer i dessa åldersgrupper har årligen vaccinerats med kombinationsvaccinet som ger kikhosteskydd.

I september i år kom Folkhälsomyndigheten ut med sina *”Rekommendationer för att förebygga kikhosta hos spädbarn”*. I dessa rekommendationer har man valt att inte ta upp vaccination av mamman eller föräldrarna. Förutom att uppmana BVC att vara noggranna med att hålla vaccinationstiden på tre månader så betonar folkhälsomyndigheten vikten av uppmärksamheten på kikhosta med tidig behandling och diagnostik enligt följande:

- Erbjud vaccination i tid enligt barnvaccinationsprogrammet.
- Diagnostisera och behandla kikhosta tidigt och direkt vid misstanken.
- Ha en hög medvetenhet om och uppmärksamhet på att kikhosta fortfarande förekommer i samhället och kan orsaka svår sjukdom hos spädbarn.

Dessa rekommendationer har förmedlats vidare till BVC personal, barnläkare och primärvården. Region Jönköpings län har samtidigt vidmakthållit rekommendationen om föräldravaccination med länk till information på regionens hemsida.

Maria Frisk
Ordförande Nämnden för Folkhälsa och sjukvård